

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMTINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMTINYS

2002 m. spalio 31 d.

Nr. 44 (522)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Lapkričio gėlės

Jos liūdnos, bet ištvermingos. Tai - astros ir chrizantemos. Jos pakelia šalnas ir vėtrų gūsi, ilgai savo akelėmis žiburiuoja kapinių kalneliuose ir paminklų papėdėse. Lapkričio gėlės. Jomis nešini ir vėl pasuksime takais ir keliukais į tėviškę pro seniai mirusias sodybas, į Amžinojo atilsio vietą - kapinaites. Ne vienas eisime į pamiškes, aplankysime miško tankumynus, ten, kur prieš pusę šimto metų, o gal kiek vėliau aidėjo šūviai, nelygioje kovoje krito mūsų broliai, seserys, tėvai... Uždegsime žvakeles ir vykusių kovų už Lietuvos laisvę vietose. Ten, kur ažuolais krito lietuviai, kur nustojo plakti jų širdys.

Iškilo būrys žemės kauburėliai, po kuriais ilsisi iš Sibiro platybių pargabenti mirusiųjų palaikai. Ačiū Dievui, kad jie rado Amžinąjį atilsį

savo žemėje, po lietuviškais beržais ir ažuoliukais. Šiuos kapus kaip ir kasmet aplankys giminės ir artimieji, pažįstami. Tačiau yra ir vienišų, niekieno neprižiūrimų kapų. Mokytojai prieš Vėlinės veda į kapines moksleivius. Jie nugrėbia pageltusius rudens lapus, takelius pabarsto smėliu, pastato žvakele prie žemėn smengančio kryželio. Jiems tai - patriotizmo ir atminimo įtvirtinimo pamokos. Nemažai buvusių tremtinių ir politinių kalinių kapų prižiūri LPKTS skyriai, jaunimo organizacijų nariai ir paprastos kaimo moterys. Garbė ir šlovė jiems, nes kursto tautinės savimones aukurą.

Ir ši lapkritį prisiminsime juos. Ant kapo uždegsime žvakele, sukalbėsime maldą, padėsime liūdnu rudens gėlių - chrizantemų - puokštę.

Asta ŠAUKĖNAITĖ

Elvyra ŽEIŽIENĖ

Antrai bolševikinei nacionalizacijai nepritaria

Spalio 24 dieną LPKTS būstinėje, Kaune, buvo surengta konferencija nuosavybės grąžinimo klausimais. Pradėdama ją LPKTS Kauno skyriaus pirmininkė Irena Vilčinskienė pažymėjo, jog ši problema ypač skauda buvusiems tremtiniams ir politiniams kaliniams. Seimas vėl diskutuoja apie daugiau kaip dešimtmetį neišspręstas grąžintinių namų savininkų ir nuomininkų ginčo problemas. Lapkričio mėnesį turėtų būti priimtas dar vienas įstatymas šiuo klausimu.

Konferencijai pirmininkavęs Žmogaus teisių gynimo

asociacijos Kauno skyriaus tarybos narys Algirdas Marcinkevičius pranešė, jog spalio 22 dieną parlamentariai pritarė Piliečių nuosavybės teisių į išlikusių nekilnojamoji turtą įstatymo pakeitimams. Juose bandoma reglamentuoti priešaringai vertinamą tvarką, kaip grąžintinių namų nuomininkai gali privatizuoti užimamus būstus, o šių patalpų teisėti savininkai - gauti pinigines kompensacijas. Jis pranešė, jog šio įstatymo pakeitimai turėtų būti Seime svarstomi spalio 29 dieną, ir pakvietė atvykti visus, kuriems rūpi šis svarbus klausimas.

(keliami į 2 psl.)

Oficialus ditirambas Konstitucijai virto bjauria grimasa

Spalio 25 d. Seime iškilmingo posėdžio metu paminėtas dvigubas Konstitucijos jubiliejus - dabartinės Konstitucijos 10-metis ir pirmosios nuolatinės prieškarinio Lietuvos Konstitucijos 80-metis. Sugiedoti oficialių ditirambų į iškilmingą posėdį sugužėjo

daug garbingų svečių: Prezidentas V.Adamkus, premjeras A.Brazauskas, Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkas V.Landsbergis ir jo nariai - Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signatarai, pirmosios nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos Vyriausy-

V. Kulikausko nuotr.

Mieli skaitytojai,

Valstybinė įmonė "Lietuvos paštas" nuo 2003 m. sausio 1 d. periodinių leidinių spausdinimą, leidybą ir platinimą apmokestina PVM. Pašto paslaugų kainai nuo Naujųjų metų bus taikomas 18 proc. PVM tarifas, todėl keisis ir "Tremtinio" prenumeratos bei pardavimo kaina. Prenumerata mėnesiui kainuos 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuos 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams - 50 JAV dolerių.

Mūsų adresas: "Tremtinys, Laisvės al. 39, 3000

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

bės nariai, Konstitucinio, Aukščiausiojo, Administracinio teismų vadovai, Lietuvos bažnyčių hierarchai, diplomatinė misijai atstovai ir kiti.

"Mūsų šalies Konstitucijos 10-metis ir 1922-ųjų Konstitucijos 80-metis gilių demokratijos tradicijų šimtme-

Kaunas, Lietuva (Lithuania).

Į užsienį siunčiame ir "Laisvės kovų archyvą" (metinė keturių žurnalų prenumerata - 50 JAV dolerių).

Valiutinės atsiskaitymo sąsk. Nr.120070611 AB "Vilniaus banko" Kauno "Santakos" filialas. Banko kodas - 260101732.

Primename - 2003 m. metinės prenumeratos priėmimas baigiamas šių metų gruodžio 14 d., antrojo pusmečio prenumerata baigiama 2003 m. birželio 14 d., o kasmėnesinė prenumerata baigiama kiekvieno mėnesio 20 d.

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

čiuose regisi tik kaip trumpu akimirka. Tačiau šiandien ta trumpa "akimirka" suspėjo tapti puikiu įrodymu, kad Lietuva ištikimai tęsia konstitucionalizmo tradicijas, o mūsų Konstitucija yra pakankamai tobula, kad su ja galėtume eiti į Europos Sąjungą", - sakė iškilmingame posėdyje Seimo pirmininkas A.Paulauskas.

(keliami į 3 psl.)

Aktualijos

■ Lietuva bus Ukrainos advokatė šaliai siekiant narytės Europos Sąjungoje, pareiškė Lietuvos Prezidentas V.Adamkus po susitikimo su Ukrainos prezidentu L.Kučma.

■ Vyriausioji rinkimų komisija jau užregistravo kandidatus į prezidento postą: dabartinį šalies Prezidentą V.Adamkų, Lietuvos liberalų sąjungos lyderį E.Gentvilą, Seimo narį A.Matulevičių ir Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininko pirmąjį pavaduotoją V.Andriukaitį.

■ Tiesioginiai merų rinkimai galėtų vykti tik kituose savivaldybių tarybų rinkimuose. Tai paaikškėjo Seimo komisijos Konstitucijos pataisoms paruošti surengtoje konferencijoje.

■ Į politiką ketina grįžti centristas R.Ozolas. Artėjančiuose savivaldybių rinkimuose jis sieks Varėnos rajono tarybos nario mandato.

■ Opozicinės - Lietuvos liberalų ir Moderniųjų krikščionių demokratų - sąjungos žada pasirašyti memorandumą "Dėl bendrų veiksmų telkiant vidurio dešiniąsias partijas".

■ Po įkaltų dramos Maskvoje Lietuvos rusų sąjunga siūlo pervardyti Dž.Dudajevo aikštę Vilniuje. Ši sąjunga kreipėsi į Vilniaus merą A.Zuoką ir miesto savivaldybės tarybos narius. Vilniaus savivaldybė kol kas šio klausimo nesvarstė. Tokį sprendimą galėtų priimti tik savivaldybės taryba.

■ Rusijos žurnalistė A.Politkovskaja, per įkaltų krizę vedusi derybas su ginkluotais čečėnų smogikais, įspėjo, jog Rusija niekada negyvens ramiai ir be baimės jausmo, jei nepradės derybų su čečėnų maištininkų lyderiais.

■ Tėvynės sąjungos (LK) lyderis V.Landsbergis dalyvavo iš Kopenhagos į Briuselį perkeltame Pasauliniame čečėnų kongrese. Šis čečėnų atstovų susitikimas planuotas dar prieš įkaltų pagrobimą.

■ Lenkijoje vykusiuose savivaldos rinkimuose, kurių metu varžėsi septynios politinės partijos ir daugelis politinių grupių, šios šalies piliečiai dalyvavo neaktyviai, informavo Lenkijos rinkimų komisija.

Antrai bolševikinei nacionalizacijai nepritaria

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuvos namų ir žemės sklypų savininkų sąjungos pirmininkas Mykolas Vitkauskas pažymėjo, jog valstybei gyvenant dvilyktuosius nepriklausomybės metus ir prieš vienuolika metų priėmus pirmąjį įstatymą dėl nekilnojamojo turto gražinimo nebesitikėta, kad šis procesas taip užsitęs. Turtas švaistomas, neteisėtai privatizuojamas, Seimui priimant antikonstitucinius įstatymus. O tai veda žmones į sunkią kovą dėl savo teisėtus nuosavybės. Pranešėjas pažymėjo, jog Lietuvoje yra keli tūkstančiai gražintinų būstų, kuriuose gyvena nuomininkai. Vien Kaune gražintinuose namuose gyvena apie du tūkst. nuomininkų šeimų, kuriose yra apie 6 tūkst. gyventojų. Niekas gražintinų būstų nesirengia remontuoti, namai griūva, didelė jų dalis yra avarinės būklės. M. Vitkauskas konferencijos dalyvius supažindino su prašymu, 2002 08 06 adresuotu LR Konstitucinio Teismo pirmininkui E. Kūriui bei KT teisėjams, Prezidentui V. Adamkui, ministrui pirmininkui A. Brazauskui, LR Konstitucinio Teismo pranešėjams, atstovaujantiems 52 Seimo narių prašymo svarstymui Konstituciniame Teisme dėl 2002 01 15 Seimo priimto Nuosavybės atkūrimo įstatymo atitikimo LR Konstitucijai, LR Seimo nariams A. Kubiliui ir E. Šukiui. Šiame prašyme išdėstyta, jog minėto įstatymo aštuoni straipsniai ir 2002 07 04 aštuonų straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymai prieštarauja Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Kovo 11-osios Aktui ir kitiems aktams, ginantiems žmogaus teises, principinėms nuosavybės apsaugos ir nuosavybės teisių atkūrimo į nekilnojamąjį turtą nuostatams, šiuurkščiai pažeidžia žmogaus tei-

ses, prieštarauja LR ir tarptautinėms galiojančioms teisinėms normoms. Be to, šiam įstatymui nepritarė ir jį vetavo Prezidentas – Lietuvos Konstitucijos garantas, pažymima šiame prašyme ir prašoma Konstitucinį Teismą apginti žmones nuo antros bolševikinės nacionalizacijos, užkertant kelią antikonstitucinių įstatymų vykdymui. M. Vitkauskas taip pat supažindino su Lietuvos namų ir žemės sklypų savininkų sąjungos prašymu, 2002 10 22 įteiktu Lietuvos Vyriausybės vadovui ir Kauno miesto merui bei žiniasklaidai. Jame prašoma kuo greičiau imtis spręsti Kauno miesto teisėtų savininkų ir nuomininkų problemas. Kaune jau sugražintuose teisėtiems savininkams apie 500 gyvenamųjų namų gyvena apie du tūkstančiai nuomininkų šeimų, nemokančių jokios nuomos už namų eksploataciją nei savivaldybei, nei savininkams. Neremontuojami namai tampa avarinės būklės, naikinamas milijoninės vertės turtas. Jis ragino tokių būstų savininkus kreiptis į teismą.

Konferencijoje kalbėjo ir Žemės savininkų sąjungos pirmininkė Antanina Venckūnienė. Ji taipogi akcentavo, jog žemės reforma buksuojama iš valdžios pusės. Žemės reformos įstatymas nuo 1991 metų keistas net aštuoniolika kartų. Ypač sunku atsiimti žemę buvusiems tremtinams, kurių tėviškėse apsigyvenę svetimi žmonės, kalbėjo A. Venckūnienė. Žemės savininkų sąjungos pirmininkė taip pat ragino dėl žemės nuosavybės ginčytinų klausimų kreiptis į teismus, siūlė konsultacinę pagalbą, kurią galima gauti Žemės savininkų būstinėje – Kaune, K. Donelaičio g. 2, 202 kabinete.

Aloyzas Marcinkevičius, svečias iš Raseinių rajono, Nemakščių, perskaitė pranešimą

apie nuosavybės neliečiamumą, kurį garantuoja LR Konstitucijos 23 straipsnis, ir tikrovę. Prelegentas pažymėjo, jog dešimtys tūkstančių buvusių politinių kalinių ir tremtinių Lietuvos Konstitucijos dešimtmečio sukaktį mini iki šiol neatgavę turėtos žemės, namų. Vilkinamas žemės ūkio paskirties kaime ir ne žemės ūkio paskirties žemės gražinimas mieste sudaro įspūdį, jog buvusioms ir dabartinei valdžiai tai paranku. Kada gi pagaliau pas mus įsigalios normalios valstybės reikalavimas, jog prieš įstatymą visi lygūs, klausė A. Marcinkevičius.

Teisininkas, buvęs tremtinys Arvydas Verpečinskas, besirengiantis LPKTS sąraše kandidatuoti į Kauno savivaldybę, supažindino su nuosavybės gražinimo teisiniais aspektais. Teisininkas akcentavo, jog atimti, panaikinti ar pakeisti nuosavybės teises gali tik teismas, o ne valstybės įgalinta institucija, pavyzdžiui, Vyriausybė. Nesant galimybės sugražinti 1940 metais buvusios nuosavybės dėl esminių per ilgus okupacijų metus susiklosčiusių socialinių ir ekonominių pokyčių, už nuosavybę turi būti teisingai atlyginta, sakė A. Verpečinskas. Jis siūlė gražintinų namų savininkams gražinti nuosavybę, o nuomininkų interesams ginti sukurti specialią valstybinį garantinį fondą, iš kurio būtų išmokamos išmokos kitam būstui įsigyti. Taipogi prelegentas pasiūlė, jog reikėtų sukurti specialią teismo instituciją, nagrinėjančią žemės nuosavybės ir nekilnojamojo turto teisių atkūrimo bylas.

Konferencijoje priimtas kreipimasis į Konstitucinį Teismą, LR Prezidentą Valdą Adamkų, LR Seimo pirmininką A. Paulauską, LR ministrą pirmininką A. Brazauską.

„Nuosavybė neliečiama. Nuosavybės teises saugo įstatymai...“ O kaip tikrovėje?

(LR Konstitucija. 23 straipsnis. LR piliečių priimta 1992 10 25 referendume)

Daugelyje šalių ši konstitucinė norma savaime suprantama. Tačiau Lietuva – viena iš tų šalių, kurios patyrė svetimųjų brutalią prievartą ir genocidą. Ji pusę šimtmečio kentė okupaciją. Išlikusieji gyvi neatitaisytas skriaudas jaučia iki šiol, nors prieš dešimtmetį balsuodami referendume už savo teisių Konstituciją žmonės tikėjo, jog pagaliau nugalės teisingumas. Deja...

Dešimtys tūkstančių buvusių politinių kalinių ir tremtinių Konstitucijos dešimtmečio sukaktį mi-

ni iki šiol neatgavę turėtos žemės, namų. Žemės ūkio paskirties žemė kaime, nors ir vėžlio tempu, gražinama savininkams ir jų paveldėtojams, o mieste turėti būstai ir ne žemės ūkio paskirties žemės sklypai iki šiol neteisėtai valdomi kitų. Susidaro įspūdis, jog visos iki šiol buvusios ir ypač dabartinė valdžia viską daro, kad taip ir būtų. Nėra prasmės skaičiuoti, kiek kartų keistas, stabdytas vykdyti ir vėl keistas Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį tur-

tą atkūrimo įstatymas. Vien tik nuo 1997-ųjų metų jis arba jo atskiri straipsniai keisti septynis kartus. Paskutinį kartą – po Konstitucinio Teismo išaiškinimo, jog laisvą, neužstatytą žemę, esančią mieste, reikia gražinti buvusiems savininkams. Šį įstatymą Seimas „patobulino“ šių metų balandžio 2-ąją. Nevarginsiu cituodamas ir komentuodamas naujai sumeistratus įstatymo straipsnius, - tai profesionalus teisininkas gali padaryti kvalifikuočiau.

(keliamą į 4 psl.)

■ Beveik neliko abejonų, kad Lietuva ir kitos šalys kandidatės gruodžio mėnesį per Kopenhagos viršūnių susitikimą gaus kvietimą įstoti į Europos Sąjungą. Tai tapo įmanoma, kai į Belgijos sostinę Briuselį suvažiavę Europos šalių lyderiai susitarė dėl sunkiausio derybinio klausimo – plėtros finansavimo. Kertinis nesantaikos akmuo buvo lėšų skyrimas žemės ūkio sektoriui, suvartojančiam beveik pusę ES biudžeto. Keletą mėnesių trukusi priešprieša tarp žemės ūkio reformatorių su Vokietija priešakyje ir Prancūzijos dėl žemės ūkio sektoriaus finansavimo baigėsi kompromisiniu susitarimu: kardinalios reformos žemės ūkio sektoriuje atidedamos iki 2006 metų ir lėšos, skiriamos šiam sektoriui, iššaldomos tų metų lygiu. Nuo 2004 metų Lietuvos ir kitų kandidačių žemdirbiai tiesioginėmis išmokomis gaus tik ketvirtadalį tos paramos, kurią gauna dabartinių ES narių žemdirbiai. Iki 2007 metų ši parama padidės iki 40 proc. Vėliau išmokos bus kasmet didinamos po 10 proc., kol 2013 metais naujokės gaus tiek pat kiek ir senbuvės. Lėšų žemės ūkio sektoriui iššaldymas 2006 metų lygiu reiškia ne ką kita, o tik apkarpytas išmokas šiam sektoriui tiek naujai priimtoms narėms, tiek senbuvėms. ES šalių lyderiai šalims kandidatėms pareiškė, kad jei ši tvarka joms netinka, tai jos gali ir nesisoti į ES. Per Briuselio susitikimą buvo nutarta naujoms narėms nuo 25,5 mlrd. iki 23 mlrd. eurų sumažinti ir paramą, kurią jos gaus 2004-2006 metais per vadinamuosius struktūrinius fondus. Lėšos, skiriamos per šiuos fondus, yra naudojamos sumažinti ekonominį atsilikimą tarp Europos Sąjungos narių. Motyvas, kodėl mažinama ši parama – tai kandidačių nepajėgumas jos visos panaudoti. Jau ir dabar šalies ūkininkams kyla didelių problemų stengiantis panaudoti ES skiriamas lėšas per SAPARD programas. Dažniausi kliuviniai – tai buhalterinės apskaitos tvarkymas ir nuosavų apyvartinių lėšų trūkumas. Gebėjimas administruoti ES skiriamas lėšas taps rimtu išbandymu ne tik ūkininkams, bet ir šalies administracijai.

■ Labai svarbus ES valstybių bei vyriausybių vadovų Briuselio susitikimo pasiekimas yra bendra Europos šalių pozicija derybose su Rusija dėl Kaliningrado srities gyventojų tranzito. Iš esmės buvo pritarta jau anksčiau Liuksemburge ES užsienio reikalų ministrų pateiktam siūlymui: srities gyventojams išduoti specialius tranzito pasus, kuriuos gauti bus lengviau nei įprastas vizas. ES valstybių vadovai įsipareigojo Lietuvai padengti su Rusijos piliečių tranzitu susijusias išlaidas. Taip pat buvo priimtas sprendimas rengti studiją dėl buvusių traukinių judėjimo per Lietuvos teritoriją į Kaliningrado sritį ir iš jos, tačiau bet koks sprendimas šiuo klausimu bus priimtas tik Lietuvai tapus ES nare. Lietuvai taip pat pažadėta visokeriopa pagalba vykdančiam Šengeno režimo reikalavimus, kad turėtų galimybę būti tarp pirmųjų kandidačių, kurios prisijungs prie šios zonos. ES vadovai tikisi, kad per lapkričio 11 d. įvyksiantį ES ir Rusijos prezidento V. Putino susitikimą bus pritarta kompromisui Briuselio pasiūlymui dėl būsimo Kaliningrado srities statuso. Susitikimo vieta Rusijai reikalaujant perkelta iš Kopenhagos į Briuselį. Taip Maskva protestavo prieš dvi dienas trukusį Danijos sostinėje Pasaulinį čečėnų kongresą. Rusija čečėnų intelektualų ir visuomeninių judėjimų susitikimą pavadino teroristų rėmimu, kartu prilygindama visus čečėnus teroristams, nors pats V. Putinas vykstant įkaitų dramai Maskvoje ragino šalies žmones susilaikyti nuo išpuolių prieš čečėnų tautybės žmones ir netapatinti visos čečėnų tautos su terorizmu. Danija nepasidavė Maskvos šantažui ir reikalavimui uždrausti Pasaulinį čečėnų kongresą, nes susirinkimų laisvę garantuoja šalies Konstitucija. Maža šalis apgynė savo garbę demonstruodama pagarbą piliečių konstitucinėms teisėms, nekreipdama dėmesio į pasaulio galingųjų spaudimą. Mes turime iš to mokyti.

Jonas KUNDROTAS

(atkelta iš 1 psl.)

Žinios iš Seimo

Tądien oficialiai demonstruota Seimo pirmininko pagalba LR Konstitucijai neilgai tetruko. Kaip ir dalies valdančiosios daugumos. Jau po trijų dienų Seime buvo priimtas valdančiosios koalicijos inicijuotas antikonstitucinis įstatymas, kuriuo iš savininkų paimamas jų nekilnojamas turtas nuomininkų naudai. Nors Seimo pirmininko oficialūs žodžiai ir kirtosi su vēlesniais darbais, to negalėjai pasakyti apie Seimo narius. Kai kurie iš jų tikriausiai buvo ramūs balsuodami už antikonstitucinį įstatymą – mat iškilmingo posėdžio metu Konstitucijos pagerbti atėjo mažiau nei pusė Seimo narių. Jei negerbi LR Konstitucijos, tai ar didelė čia nuodėmė priimti jos nuostatas pažeidinėjantį įstatymą?

Antradienį Seimo posėdyje profesorius V.Landsbergis rimtai žadėjo užregistruoti įstatymo projektą, kuriuo būtų atšauktas ketinimas skelbti šiuos metus Konstitucijos metais, “nes į ją yra visiškai spjaunama”.

Vėl priimtas įstatymas, kuriuo ketinama atiduoti namus nuomininkams

Nespjaudyti į LR Konstituciją šaltą ir lietingą antradienio rytą prie Seimo ragino net du piketai. Čia piketavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS) ir Vilniaus namų ir žemės sklypų savininkų sąjunga. Mat Seimo darbotvarkėje ir vėl puikavosi Prezidento neseniai vetuotas ir Seime atmetas Piliečių nuosavybės į išlikusių nekilnojamojo turto atkūrimo įstatymo preambulės pataisas.

LPKTS atstovai Seimo pirmininkui atgabeno kreipimąsi, kuriame apeliuojama į Konstituciją gerbiančius Seimo narius. “Prašome išsaugoti ištikimybę LR Konstitucijai ir atsiriboti nuo okupacinio režimo paliktos tradicijos savintis svetimą turtą”, – rašoma kreipimesi.

Deja, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai bei savininkai, kaip ir jiems atstovaujantys Seimo nariai, nieko nepesė: įstatymas, už kurį balsavo 64, 3 susilaikė ir 21 balsavo prieš, buvo priimtas. Jis priimtas be Seimo nario P.Jakučionio pataisų, kurios numatė pirma teisingai, kaip Konstitucija nurodo, savininkui atlyginti ir tik tada paimti iš jo nekilnojamojo turto. Šias Seimo nario pataisas atmetė

Valstybės valdymo ir savi-valdybių komitetas dar išvakarėse. Pasak komiteto narių, pataisos teisingos, bet valdančioji dauguma jų priimti negali. O tai reiškia, kad valstybė neturi pinigų savininkams dabar susimokėti, tai kol kas paims bolševikinių būdu – nacionalizuos.

V.Landsbergis priminė, kokiais purviniais siūlais siūtas šis įstatymo projektas.

“Artėja savivaldybių rinkimai. Daugiausia negražinto turto yra Kaune. Valdančioji koalicija nori Kaune gauti tūkstančių balsų daugiau ir vien dėl to tyčiojama iš Konstitucijos. Nevalstybė bejėgė tuštinti grąžinamas patalpas. O štai ponas Štusauskas uždraudė vykdyti įstatymą, kai buvo išrinktas Kauno meru. Jis uždraudė vykdyti galiojantį įstatymą viešai sakdamas: “Mes ateisime į valdžią ir pakeisime tą įstatymą”. Dabar dėl to kalta valstybė ir baudžiami savininkai”, – piktinosi Seimo narys. Jis tikino padarysiąs viską, kad šie metai nebūtų paskelbti Konstitucijos metais.

“Koks čia yra visuomenės poreikiams nuosavybės atėmimas be atlyginimo su “filkinom gramatom”, kad po 20 metų tau kokį popieriuką duoda. Kiek galima tyčiotis iš pagrindinio valstybės įstatymo? Kur buvo kada nors įrašyta - turiu teisę atimti privačią nuosavybę? Tik bolševikai taip skelbė. Tai ką, jūs dabar čia rašote bolševikines teises?” – ragino balsuoti prieš šį įstatymą V.Landsbergis.

Ginti “nabagų, neturtinųjų” nuomininkų, kurių dauguma “šiandien yra kapuose” stojo B.Vėsaitė. Ji pareiškė, kad šiuo įstatymu atkuriamas teisingumas “dešimt kartų didesniai žmonių ratui”. Jos manymu, taip bus atkurta pusiausvyra tarp savininkų ir nuomininkų. Tiesa, kokia čia gali būti pusiausvyra tarp šių socialinių grupių, visiškai neaišku. Manau, kad nė viena iš jų nesvyruos, kai reikės ginti savo nuosavybės teises.

Tą patvirtino ir Seimo narys R.Šukys. Jis teigė, kad šis sprendimas niekur neveda, tik prie situacijos, kai nebus skiriama pinigų naujų butų statyboms ir jų pirkimui nuomininkams. “Jeigu mes manome, kad priėmus šias įstatymo pataisas, netgi jeigu Prezidentas ir pasirašytų, kas nors pajudės, dar kartą noriu pasakyti – labai klystame. Gerbiamieji nuomininkai ir savininkai, nusiteikite ilgam

teismų maratonui. Teismai stabdys tokius sprendimus, kurie bus ginčijami ir Konstituciniame Teisme. Konstitucinis Teismas juos nagrinės gal porą metų. Sveikinu valdančiąją daugumą, kuri pabėgo nuo problemos sprendimo bent trejiems metams. Metai sėkmingai jau išnaudoti, dar porą metų problema nesispręs nei vienu, nei kitu atžvilgiu”, – pranašavo R.Šukys.

Savo nusiteikimą bylinėtis teismuose patvirtino ir prie Seimo piketavę negražintų namų savininkai. “Savininkai nėra avinų banda”, – tvirtino jiems atstovavęs K.Mozzeris. Dabar vėl bus laukiama Prezidento sprendimo. Jis vasarą siūlė Seimui atidėti šių nuostatų galiojimą, kol savo nuomonę pasakys KT, tačiau valdančioji dauguma tam nepritarė. Tad jam jau kartą yra tekę vetuoti šį antikonstitucinį įstatymą.

Sodra susiruošė mokėti nukentėjusiųjų pensijas buvusiems strībams

Iš Sodros vadovo pareigų atleidžiamas jos vadovas Dalius Prevelis įsakė Sodros padaliniais mokėti nukentėjusiųjų pensijas buvusiems strībams – Antrojo pasaulinio karo dalyviams.

Spalio 24 d. sutapo keletas įdomių politinio gyvenimo įvykių. Kaip tik tądien prie Seimo keli šimtai Antrojo pasaulinio karo veteranų piketavo reikalaudami nukentėjusiųjų pensijų. Piketo dalyviai priėmė kreipimąsi, kuriame ragina “atkurti anksčiau skirtas valstybines nukentėjusiųjų asmenų pensijas visiems karo veteranams be jokių išlygų” bei “anuliuoti visus įstatymus, įžeidžiančius karo veteranų orumą ir garbę”.

“Reikalaujame įtvirtinti moralinę ir psichologinę pagarbą žmonėms, kariavusiems su fašistine Vokietija, ir numatyti lengvatų, palengvinančių jų materialinę padėtį. Štai yra mūsų protesto esmė”, – sakė vienas piketo dalyvis, buvęs Raudonosios armijos 16-osios lietuviškosios divizijos karininkas Antanas Rimdžius. Jis mano, kad nukentėjusiųjų asmenų pensijos karo veteranui turi būti mokamos nepriklausomai nuo to, ar jis “buvo milicijoje, ar partijos sekretoriumi, ar vykdomojo komiteto pirminku”.

Kalbama apie prieš 2,5 metų priimtas Valstybinių pensijų įstatymo pataisas, numatančias, kad nukentėjusiųjų pensijos neskiriamos tarnavusiems sovietiniuose “liaudies gynėjų” būriuose, SSRS vidaus reikalų ministerijos, KGB ir kitose represinėse struktūrose, persekiojusiame Lietuvos Laisvės kovotojus.

“Jie visi kariavo, o kas kariavo, yra didvyris”, – pikete tvirtino A.Rimdžius.

Konstitucinis Teismas birželį pripažino negaliojančiu Valstybinių pensijų įstatymą, kuriame, be kitų valstybinių pensijų, buvo nustatyta ir nukentėjusiųjų pensijų mokėjimo tvarka. Ten taip pat buvo draudimas mokėti valstybines nukentėjusiųjų asmenų pensijas buvusiems sovietų partinių ir represinių, prieš Lietuvos nepriklausomybę kovojusių struktūrų darbuotojams. Prieš ketverius metus Vyriausybė buvo patvirtinusi istorikų parengtą sąrašą pareigų ir struktūrų, kuriose dirbę asmenys negalėjo pretenduoti į valstybines nukentėjusiųjų asmenų pensijas.

Iš tiesų susidarė teisinė kolizija. Mat kaip tik Seime buvo ketinama naikinti minimą sąrašą, bet sutelkę jėgas buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, jų atstovai Seime, talkinami konservatorių, triukšmingai laimėjo šią pergalę ir sąrašas nebuvo panaikintas, nukentėjusiųjų pensijos strībams nemokamos. Tada gana netikėtai atsirado Konstitucinio Teismo sprendimas, skelbiantis Valstybinių pensijų įstatymą negaliojančiu, mat jį pasirašė ne Seimo pirmininkas, o tuometinis jo pavaduotojas A.Vidžiūnas. Pasak KT, jis neturėjo teisės to daryti.

Jau kuris laikas nei teisininkai, nei politikai nežino, kaip išspręsti šią teisinę koliziją. Svarstyti šį klausimą Seime dar anksti, dar neleidžia statutas. Mokėti strībams tokias pačias pensijas kaip ir tremtiniams iki šiol niekas nedrįso.

Deja, sprendimą prisiėmė ir taip savo reputaciją susitepęs Sodros vadovas D.Prevelis. Kaip tik tądien, kai Karo veteranų tarybos pirmininkas Petras Aidukas prie Seimo pikete piktinosi, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nevykdo Konstitucinio Teismo nutarimo, jis visiems Sodros skyriams išsiuntinėjo raštą, kuriame teigiama, kad minimiems 2 tūkst. asmenų nukentėjusiųjų pensijų mokėjimas “atnaujintinas”.

Ingrida VĖGELYTĖ

Rinkimuose remsime V.Adamkų

Spalio 26 d. įjungtinę konferenciją Vilniuje susirinko aštuonios buvusių politinių kalinių, partizanų ir tremtinių organizacijų tarybos. Pagrindiniu konferencijos dokumentu – memorandumu dėl prezidento rinkimų – paskelbta, kad aštuonios buvusios politinius kalinius, tremtinius ir rezistencijos kovų dalyvius vienijančios organizacijos prezidento rinkimuose nusprendė paremti dabartinio šalies vadovo Valdo Adamkaus kandidatūrą.

Memorandumą pasirašė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Lietuvos laisvės kovos sąjūdis, Lietuvos politinių kalinių sąjunga, Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga, Lietuvos laisvės kovų - miško brolių draugija bei 1941 metų birželio 22-28 dienų sukilėlių sąjunga. Šios organizacijos šeštadienį į konferenciją delegavo net 155 delegatus.

Memorandume kiti dešiniųjų kandidatai raginami atsisakyti kandidatavimo V.Adamkaus labui, kaip padarė konservatorius A.Kubilius. Skaitydamas pranešimą apie politinę padėtį Seimo narys P.Jakučionis teigė, kad kairioji pusė artėjančių prezidento rinkimų atžvilgiu labiau susitelkusi – kairieji turi 1,5 kandidato: V.Andriukaitį ir A.Paulauską. Seimo narys netikslino, kuris iš minimų tesudaro pusę kandidato. O dešinieji turi 3-4 kandidatus. P.Jakučionis baiminosi, kad po keletą procentų tesurinkę Gentvilas, Glaveckas ar Paksas išrinkti nebus, o tik atims dešiniųjų balsus iš V.Adamkaus, suskaldys dešiniųjų elektoratą.

Konferenciją aplankęs Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) lyderis Vytautas Landsbergis daugiau dėmesio skyrė konservatorių ir buvusių politinių kalinių ir tremtinių bendradarbiavimui artėjančiuose savivaldos rinkimuose. Jis neslėpė nusivylimą, kad LPKTS vienas iš stipriausių ir gausiausių Kauno skyrius savivaldos rinkimuose ketina dalyvauti be konservatorių. Taip nusprendęs yra ir Vilniaus skyrius.

(keliamą į 4 psl.)

LR Konstitucinio Teismo Pirmininkui E.Kūriui
LR Prezidentui V.Adamkui
LR Seimo Pirmininkui A.Paulauskui
LR Ministrui Pirmininkui A.Brazauskui

Kreipimasis

Visuomeninių organizacijų (Lietuvos namų ir žemės sklypų savininkų sąjungos, Lietuvos žemės savininkų sąjungos ir kt.) atstovai, susirinkę į konferenciją nekilnojamojo turto grąžinimo klausimais, aptarė teisinio nihilizmo apraiškas vykdančią 1991 06 18 priimtą įstatymą "Dėl nuosavybės teisių ir išlikusių nekilnojamojo turto atstatymo tvarkos ir sąlygų" su 1997 m. liepos 1 d. šio įstatymo papildymais.

Pažymėjo, kad dar 1991 06 18 priimto įstatymo "Dėl nuosavybės teisių ir išlikusių nekilnojamojo turto atstatymo tvarkos ir sąlygų" vykdymas visus 12 metų nebuvo tinkamai kontroliuojamas, nuolatos keistos jo vykdymo nuostatos. Daugiau kaip 20-ye įstatymo pataisų bandyta įvairiais būdais negrąžinti išlikusio nekilnojamojo turto. 1996 m. galutinai nutarta atimti išlikusių gyvenamuosius namus iš jų tikrųjų savininkų pasiūlant kompensacijas ne rinkos kainomis. LR Konstitucinis Teismas tokias įstatymo pataisas pripažino prieštaraujančiomis Konstitucijai. Konstitucinis Teismas nurodė, kad jeigu namo savininkas pareiškė norą susigrąžinti gyvenamąjį namą natūra, nuomininko padėtis nesikeičia. Taigi įstatyme numatyti turto sugrąžinimo būdai pirmenybę suteikia savininkui. 1994 06 15 Konstitucinis Teismas savo nutartyje nurodė, kad LR valstybė nėra nacionalizuoto nekilnojamojo turto savininkė, o tikrai laikinoji valdytoja. Vyriausybė privalo pasirūpinti asmenimis, kurie šiuo metu gyvena nuomininkų teisėmis grąžintuose ir grąžintuose namuose.

Generolas Lebedis ir prezidentas de Golis veiktų kitaip

Spalio 26-osios rytas siūbtelėjo ne laukiamą derybų pradžią dėl svetimos kariuomenės atitraukimo iš Ičkerijos Respublikos, o jėgos sprendimą. Tai senas, bet nesprendžiantis problemos valstybinio terorizmo metodas. Susidaro vaizdas, kad iš cheminio ginklo arsenalo buvo panaudotos momentinio veikimo paralyžiuojančios dujos. Teatro salėje buvę įkaitai ir modžahedai buvo akimirksniu "sukaustyti" ir panaudoti ginklų nespėjo. "Specnazo" smogikams beliko pusšimtį jau nejudančių čekėnų kovotojų pribaugti šūviais į galvą. Tai buvo padaryta iš tiesų profesionaliai – kulkos nekliudė nė vieno sprogmėnų paketo, kuriais buvo apsijuosę čekėnai, nekliudė ir daugelyje salės vietų padėtų užtaisų. Žuvusių įkaitų kūnai buvo skubiai pašalinti iš teatro salės, o vadinamųjų "teroristų", "banditų" – palikti televizijos kameroms užfiksuoti... Gydytojams, prašnekusiems apie masinį įkaitų apnuodijimą nervų sistemą stipriai veikiančiomis dujomis, tuojau pat buvo "užantspauduotos" burnos.

Gyventojų grobimas įkaitais negali būti pateisintas jokiais atvejais. Tačiau šiuo atveju nedera pamiršti, kad dide-

LR Konstitucijos 23 str. numato galimybę paimti turtą visuomeninėms reikmėms, todėl Konstitucinis Teismas yra nurodęs, kad įstatyme ar Vyriausybės nutarime turi būti nurodytas konkretus visuomenės poreikis. Juo negali būti nuomininkų privatūs poreikiai.

Vadinamoji Seimo dauguma, ginama politinės grupuotės interesus, pamindama konstitucinę teisę, nacionalizuoja sugrąžintus ir grąžintinus namus antrą kartą. Negalima pateisinti paskutinių įstatymų pataisų motyvų, kad valstybė turi materialinių sunkumų išperkanti atitinkamus būstus nuomininkams. Valstybė turi galimybę spręsti grąžintų ir grąžintinų namų nuomininkų problemas.

Kreipiamės į Konstituciją gerbiančius Seimo narius ir prašome išsaugoti ištikimybę LR Konstitucijai, atsiriboti nuo okupacinio režimo paliktos tradicijos savintis svetimą turtą.

Kreipiamės į LR Vyriausybę ir prašome tinkamai kontroliuoti visas vykdomosios valdžios grandis, atsakingas už nuosavybės grąžinimą.

Kreipiamės į LR Konstitucinį Teismą ir prašome ne tik konstatuoti, ar jau priimtas įstatymas atitinka Konstituciją, bet ir užtikrinti priimamų įstatymų konstitucingumą.

Piliečiai, praradę galimybę apginti savo konstitucines teises ir nuosavybę, bus priversti kreiptis į ES tarptautinį teismą Strasbūre.

**Konferencijos pirmininkas
Žmogaus teisių gynimo asociacijos
Kauno sk. tarybos narys
A.MARCINKEVIČIUS**

lės valstybės teroras mažos, išdidžios, kovojančios su pavergėju ir siekiančios nepriklausomybės tautos atžvilgiu tarptautinės teisės įvardijamas kaip genocidas – didžioji žmonijos nelaimė, visada provokuojanti atsakomuosius veiksmus. Kelia nuostabą, kad demokratijos prieangy mindžikuojančioje Rusijoje neatsirado antrojo generolo Lebedžio. Pirmasis suprato, kad Čėčėnija nėra ir niekada negalės būti Rusijos priešas, kad Ičkerijos geopolitinė padėtis lemia jai tapti taikia ir draugiška Rusijos kaimyne. Tik nereikia šiam tapsmui trukdyti.

Kai Alžyro karas beviltiškai užsitęsė, 1958 metais išrinktas prezidentu generolas de Golis pirmuoju savo uždaviniu paskelbė – nutraukti karą, pradėti derybas su nepriklausomybės siekiančia kolonija. Ir 1962 metais Alžyras tapo nepriklausomas. Didžiosios Prancūzijos vadovas suvokė savo atsakomybę istorijai.

Čėčėnai dar turės palaukti. Neilgai. Spartėjančios globalizacijos amžiuje mažutės tautos karas su imperiniu kolu yra apgailėtinas akibrokštas tarptautinei teisei ir teisingumui.

Edmundas SIMANAITIS

Rinkimuose remsime V.Adamkų

(atkelta iš 3 psl.)

Profesorius apgailėstavo, kad lietuviai turi pomėgį lipti ant savo grėblio. Ragindamas savivaldos rinkimuose kovoti kartu su konservatoriais jis siūlė gerai pagalvoti.

Jau dabar žinoma, kad Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga artėjančiuose savivaldybių tarybų rinkimuose savo kandidatus kels 49 savivaldybėse, iš jų 14-oje - koalicioniuose sąrašuose su kitomis partijomis. Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) kandidatų sąrašė LPKTS dalyvaus 22 savivaldybėse. Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) kandidatų sąrašė LPKTS eis į rinkimus ten, kur sąjungos skyrius nėra stiprus. Jei tokiuose skyriuose būtų sudarytas koalicionis, o ne bendras sąrašas, jis turėtų surinkti 6 proc. balsų, o vienos partijos kandidatų sąrašas turi surinkti tik 4 proc. balsų.

Galutinį sprendimą dėl dalyvavimo savivaldybių tarybų rinkimuose LPKTS priims lapkričio 9 dieną įvyksiančioje konferencijoje.

Konferencijoje taip pat buvo aptarta Antikomunistinio kongreso organizacinio komiteto veikla ir jos perspektyvos. Manoma, kad realiausia šalis kandidatė kitam antikomunistiniam tribunolui surengti yra Ukraina, antra pagal galimybes – Estija.

Be šių klausimų, konferencijoje buvo minimas Tuskulėnų memorialo klausimas. Seimo narys A.N.Stasiškis piktinosi, kad kaip tik šiuo metu svarstomame šalies biudžete Tuskulėnams vėl numatyta 2,5 karto mažiau lėšų nei reikia. Jis taip pat pranešė, kad šią savaitę prasidėjo Lietuvos derybos su Rusija dėl karių ir nukentėjusiųjų nuo komunistinio režimo kapų priežiūros.

Konferencija taip pat padėjo žygio į Vilnių organizatoriams ir dalyviams (jų buvo beveik 5000), kurie protestavo prieš Lietuvos energetikos įmonių valdymo perdavimą Rusijai. Žygio dalyviai visoje Lietuvoje surinko apie 7000 šios akcijos rėmėjų parašų.

Padėkoje rašoma: "Rezistentų organizacijų tarybų konferencija pabrėžia akcijos "Žygis į Vilnių už Lietuvos Nepriklausomybės išsaugojimą, prieš Lietuvos energetikos įmonių pardavimą Rusijos koncernams" didelę politinę reikšmę ir aktualumą bei viešai dėkoja akcijos organizatoriams ir dalyviams. Kviečiame visus buvusius rezistentus, politinius kalinius ir tremtinius visada budėti Lietuvos Nepriklausomybės sargyboje."

Konferencijos dalyviai nutarė visais aktualiais politinio ir visuomeninio gyvenimo klausimais vienyti ir tėvynės labai dirbti bendrai.

"Nuosavybė neliečiama. Nuosavybės teises saugo įstatymai... O kaip tikrovėje?"

(atkelta iš 2 psl.)

Tik paminėsiu, jog įvairios sąlygos, ribojančios laisvos žemės mieste grąžinimą, išdėstytos viename šimto septyniasdešimt dviejų žodžių sakinyje (2 straipsnis. 12 straipsnio 3 punkto pakeitimas)! Konstitucinė neliečiamos nuosavybės teisė įgavo tokį ūkanotą pavidažą, kad jį suvokti sveiku protu ganėtinai nelengva ir aukštojo mokslo diplomą turinčiam piliečiui. Peršasi logiška mintis: taip padaryta norint vėl palikti spragų įstatymo interpretuotojams...

Lietuvoje vis labiau ryškėja gana keistas, niekuo nepateisinamas reiškinys: vienas, o gal keli iniciatyvūs ir turintys agresyvaus kvailumo politikai metų metais savo aktyvumu daro įtaką tūkstančių žmonių gyvenimams bei liki-

mams. Kada gi pagaliau mūsų valstybėje įsigalios normalus teisinis reikalavimas, jog prieš įstatymą visi lygūs? Ši nuostata neleistų tarptautiniam, jog skirtingos žmonių kategorijos turi skirtingas teises: dabar yra taip, kad stipresnis išvaro iš namų silpnesnį ir užima jo būstą. Po kelių dešimtmečių pasikeitus politinėms realijoms šie grobikai, jų palikuonys bei talkininkai jau įstatyme vadinami nuomininkais, o jų teises net tarptautiniu lygiu gina įvairios žmogaus teisių institucijos. Taip ištrinama riba tarp skriaudiko ir aukos, tarp teisingumo ir melo, tarp gėrio ir blogio.

Su Konstitucijos dešimtmečiu, brangieji!

**Aloyzas
MARCINKEVIČIUS**

Globalizmas, globalizacija, pasaulinė valdžia – kas tai yra, ką reikštų Lietuvai. Vilius Bražėnas parašė šiais klausimais dvi knygas. Naujausia "Nauja pasaulio santvarka" dar galima įsigyti kai kuriuose knygynuose. Taip pat – LPKTS būstinėje (Laisvės al. 39, Kaunas; tel. (8-37) 323174, 323214) ir Vilniuje, prie Sąjūdžio būstinės (Gedimino pr. 1).

Dėl platintojo nuolaidos (perkant bent 5 knygas) kreiptis į LPKTS būstinę Kaune, Vilniuje teirautis tel. (8-5) 2161563.

Problemos ir siekiai panašūs

Rugsėjo 27–29 d. Bulgarijoje, Slančev Briago mieste, įvyko X tarptautinės buvusių politinių kalinių ir komunizmo aukų asociacijos kongresas. Jame dalyvavo LPKTS tarybos pirmininkė dr. Vanda Briedienė ir tarybos narys Balys Gajauskas. Spausdiname kongrese jų pasakytų kalbų santraukas

Apie Lietuvos ateitį

Iš šios garbios tribūnos norėčiau pasidalyti mintimis ne apie komunizmo aukas, o apie Lietuvos ateitį, apie politinę-ekonominę šalies padėtį. Visi gerai žinome, kad politiniai tikslai pasiekiami ne tik karine jėga ar diplomacija, bet ir darant įtaką ekonominei šalies raidai. Tai, kas šiuo metu vyksta Lietuvoje, mano nuomone, būdinga (arba ateityje bus aktualu) daugeliui nedidelių pokomunistinių Rytų ir Vidurio Europos valstybių, neseniai išsivadavusių iš komunistinės diktatūros. Mes vis dar skaičiuojame aukas ir matome neteisę. Šiandien svarbiausia – nepamiršti, kad dėl laisvės ir nepriklausomybės reikia nuolat kovoti. Nėra kilnesnio tikslo, kaip tapti laisviems laisvoje šalyje.

Lietuvos politinė-ekonominė padėtis šiandien dar gana sudėtinga. Kol kas jos politinį klimatą lemia ir keičia socialdemokratai ir buvusi sovietinė nomenklatura – komunistai. Apie 200 tūkst. jaunų žmonių, specialistų išvyko į užsienį ieškoti darbo ir geresnių gyvenimo sąlygų. Dešimtosios partijos šiuo metu yra opozicijoje.

Oficialūs statistiniai duomenys rodo, kad bendras vidaus produktas didėja ir gerėja ekonominiai rodikliai, tačiau Lietuvos gyventojai praktiškai to kol kas nepajuto.

Atkūrus nepriklausomybę buvo išdalytas visuomeninis turtas. Buvęs nacionalinis turtas susikoncentravo nedidelės dalies Lietuvos piliečių rankose. Iš esmės tų piliečių, kurie ir anksčiau buvo valdžioje. Neoficialiais duomenimis, per 10 nepriklausomos Lietuvos metų pusė visuomeninio turto tapo 3 proc. šalies gyventojų nuosavybe, kita pusė to turto naudojasi 97 proc. gyventojų.

Buvę politiniai kaliniai, rezistentai, tremtiniai, kitos komunizmo aukos turi vis mažesnę įtaką politiniams sprendimams. Gruodį Lietuvoje vyks prezidento ir vietinių valdymo organų rinkimai. Rinkiminė kampanija jau prasidėjo.

Žmonės, kentėję kalėjimuose ir lageriuose, viską aukoję vardan nepriklausomos Lietuvos, šiandien mato daug neteisybės, šalies valdymo klaidų. Nemažai pra-

vairuoti į nelaisvę”.

Todėl mes palaikome Lietuvos siekius tapti NATO ir Europos Sąjungos nare.

Dr. Vanda BRIEDIENĖ

vai dalyvauja buvusių politinių kalinių ir tremtinių renginiuose, o kas dveji metai rengiame dainų šventes. Centrinės Lietuvos miestelyje –

Kongreso dalyviai (iš kairės) – Mart Niklus (Estija), Tamara Pocholek (Ukraina), Evgen Proniuk (Ukraina), Uldis Strelis (Latvija), Vanda Briedienė ir Balys Gajauskas (Lietuva)

monės ir gamybos šakų jau yra užsienio kompanijų rankose (globalizacija). Pavojainga, kad visa mūsų energetinė sistema atiduodama Rusijos energetiniams koncernams. Tos pačios Rusijos, kuri buvo vadinama Sovietų sąjunga ir kuri mus okupavo 1940 metais.

Visi puikiai suprantame energetikos sektoriaus reikšmę valstybės ekonomikai, t.y. šalies ūkio plėtrai. Iki šiol Lietuvos energetikos sistema techniškai ir juridiškai susieta su vieningąja Rusijos elektroenergetine sistema. Dabar, po slapto Amerikos kompanijos “Williams” sandorio su rusų kapitalo ofšorine kompanija “Jukos Finance”, pastaroji jau valdo 53 proc. naftos akcijų, taipogi esminis šalies aprūpinimas dujomis pereina į Rusijos firmos “Gazprom” rankas. Šios įmonės 38 proc. akcijų valdo Rusijos vyriausybė. Apskritai Lietuvos energetinė sistema – elektros energija, nafta, dujos – pereina į Rusijos rankas. Mūsų politikai tai vadina – į Rusijos energetinių kompanijų rankas. Mes gerai suprantame, jog tai – Lietuvos ekonominės nepriklausomybės praradimas. Kol kas nieko reikšmingo nepadareme, kad šalies priklausomybė nuo Rusijos būtų mažesnė.

Dar 1953 metais mūsų filosofas Antanas Maceina rašė, kad “visuomenė nori ne tik kovos prieš užgrobiką, bet ir kovos už tinkamai sutvarkytą valstybę. Formali kova už laisvę dar nėra viskas, nes šioje laisvėje galima vėl nu-

Kai kurie LPKTS veiklos momentai

Šiuo metu Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga vienija per 45 tūkst. narių. Tai po visą Lietuvą išsibarsčiusi buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai. Jų veikla vyksta mažesniuose padaliniuose – 62 skyriuose. Be LPKTS, yra dar kelios organizacijos, bet jų veikla nežymi.

Ką nuveikėme atkūrus Lietuvos nepriklausomybę? Pirmaisiais metais į tėvynę vežėme Sibire žuvusių tremtinių palaikus, rinkome po visą šalį išbarstytus partizanų kaulus, laidojome juos, žuvusiesiems atminti statėme paminklus, įrengėme memorialines lentas. Jau 14 metų leidžiame savaitraštį “Tremtinys”. Jis – mūsų sunkios praeities tribūna. Jame aptariame, išdėstome savo požiūrį į šiuolaikines problemas. Tuo leidybinė veikla neapsiroboja – jau 11 metų leidžiame žurnalą “Laisvės kovų archyvas”. Svarbiausias mūsų veiklos tikslas – istorinės tiesos apie lietuvių tautos kovas už nepriklausomybę ir laisvę pateikimas. Didelį darbą atliko ne tik redakcijos kolektyvas, bet ir praeities įvykių tyrinėtojai. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai rašo atsiminimus, leidžia savo knygas. Tokių knygų jau esame išleidę per šimtą.

Kuriant Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungą susibūrė ir chorai. Dabar jų Lietuvoje – apie keturiasdešimt. Profesionalūs kolekty-

Ariogaloje kiekvienais metais rengiame buvusių politinių kalinių, tremtinių, rezistencijos dalyvių sąskrydžius “Laisvės ugnis – ateities kartoms”. Juose dalyvauja po kelias dešimtis tūkstančių žmonių. Nuo praėjusių metų rengiame žygius “Partizanų kovų takais”, aplankome žymiausių mūsų ir partizanų žūties vietas, paminklus ir kapus. Į šiuos renginius kviečiame ir jaunimą.

Aktyviai dalyvaujame politinėse akcijose. Prieš atvykdamami į šį kongresą dalyvavome protesto akcijose dėl energetikos objektų perdavimo Rusijos kompanijoms. Visos Lietuvos LPKTS skyrių pasiuntiniai su vėliavomis, plakatais, aplankydami miestelius ir gyvenvietes, žygiavo į Vilnių. Pakeliui delegacijų vadovai aiškino žmonėms šiandieninių politikų daromą žalą valstybei. Vilniuje įvyko protesto mitingas, buvo įteiktos peticijos valdžios institucijų atstovams.

Kai kurie pranešimai kongrese – tai nusiskundimai sunkia politine padėtimi savo šalyse. Tai reiškia, kad daugelyje kraštų padėtis panaši, nes valdžią tuose kraštuose perėmė buvusi komunistinė nomenklatura. Mes likome neveiklūs pašaliniai stebėtojai ir verkšlentojai. Tačiau ar daug padareme, kad viso to nebūtų?

Siūlau svarstyti politinės kovos metodus. Tik kovodami galime pakeisti padėtį savo kraštuose.

Balys GAJAUSKAS

Telšiuose pristatyta knyga “Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas”

Spalio 20 d. Telšių savivaldybės salėje buvo pristatyta knyga “Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas”. Ji išleista lietuvių, anglų ir rusų kalbomis, eksponuota ir tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje.

Išsamią komunistinių režimų 1917-1989 metais padarytų visame pasaulyje nusikaltimų medžiagą ir kaltinamąją išvadą beveik 1000 puslapių knygoje pristatė Tribunolo pirmininkas advokatas V.Zabiela, 2000 m. Vilniuje-vykusio kongreso organizacinio komiteto pirmininkas V.Miliauskas, profesoriai O.Voverienė, A.Tyla. Dalyvavo žinomas publicistas V.Bražėnas.

Į pristatymą susirinko Telšių šviesuomenė, dalyvavo JE žemaičių vyskupas J.Boruta, apskrities viršininkas K.Lečkauskas, Lietuvos dailės akademijos Telšių skyriaus vadovas dailininkas P.Gintalas. Gaila, kad gausiame susirinkusiųjų būryje mažai tesimatė pedagogų.

Stefanija KRYŽEVIČIENĖ

Padėka

Rugsėjo 29 d. buvo paminėtos Tauro apyg. Žalgirio rinkt. partizano kpt. Jurgio Valčio 57-osios žūties metinės.

Dėkojame monsinjorui A.Svarinkui ir Lukšių parapijos klebonui G.Pušėnaičiui, aukojusiems šv. Mišias (mons. A.Svarinkui – ir už prasmingą pamokslą prie kpt. J.Valčio kapo), Tauragės kr. partizanui plk. L.Laurinskui, Kauno šaulių kuopos dainų ansambliui ir jo vadovui Strazdui, mielam zanavykų poetui V.Korsakui, padėklavusiam savo eilių, A.Bagdonavičiui, padėklavusiam eilių ir prisiminusiam lagerių ir ešelonų brolius, lukšietei, paminėjusiai žūtis ir išdavikų pavardes, LPKTB Šakių sk. pirm. Endriukaičiui ir jo žmonai Vitalijai, padėjusiems rengti šį renginį, konservatorių pirm. pavad. R.Vensui, suteikusiam patalpas.

Taip pat – visiems dalyvavusiems šiose iškilmėse.

Edvardas GUOGA

Kas išbraukia praeitį?

Prie Panevėžio katedros kapinių yra ir sovietų karių bei aktyvistų kapų. Rugsėjo 27-ąją slapta išversta prie šių kapų buvusi betoninė plokštė su užrašu: "Naikintojų bataliono kapai". Ant nedidelių trikampių paminkliukų su penkiakampėmis žvaigždėmis geltonais dažais įrašyti nauji žodžiai: "Amžina šlovė didvyriams, kritusiems kovoje atkuriant tarybų valdžią Lietuvoje". Tai tie, kurie dirbo okupantui ir žiauriai žudė, trėmė nekaltus Lietuvos žmones.

Šalia Lietuvos savanorių kapų pastatytas paminklas, vaizduojantis motiną, per pečius apglėbusią vaiką. "Čia palaidoti Karolio Poželos antifašistinės organizacijos 48 nariai ir 24 tarybiniai aktyvistai, žuvę kovoje su vokiškaisiais ir buržuaziais nacionalistais. 1942-1949m., 1945-1968m." - toks užrašas ant šio paminklo. Šalia - betoninė plokštė su užrašu: "Tarybinių partizanų ir naikintojų bataliono kapai", kuri taip pat netikėtai buvo išversta.

Kieno nutarimu ir kodėl padaryti šie pakeitimai? Ir tai daroma ne tik Panevėžyje. Pirmiausia peršasi atsakymas į klausimą - kodėl. Todėl, kad būtų nuplauti buvusių skrebų - kolaborantų ir žudikų vardai. Praėjus kuriam laikui jie, ko gero, bus lyginami su Lietuvos partizanais, kurie iš tiesų kovojo už Lietuvos laisvę ir garbingai žuvo tikėdami, kad jų kova nebeprasmė.

Dar būdamas paauglys (14 metų) savo kailiu patyriau, kas tie skrebai. 1944 m. gruodžio 18 d. vienoje sody-

Sovietinių karių kapai prie Panevėžio katedros - prieš ir po "pakeitimų"

boje buvo atliekama krata. Jai vadovavo skrebų vadas Juozas Ramonas. Mane tada nusivedė ant namo aukšto, tardė, mušė, spardė, net permetę virvę per skersinį korė... Skrebai ne ką tepešė, tad vakarop nušovė du bekonus, prisikrovė doobilų ir išvažiavo. Tokiais metodais vadovavosi "išlaisvintojai", kuriuos žmonės vadi-

no skrebais.

Dabartinis Seimas, kuriam dauguma - prijauciantys komunistams, nori skrebų sulyginti su kovotojais prieš nacistinį okupantą ir visais būdais stengiasi užtušuoti okupantų bei skrebų darbelius.

Antanas ŠIMĖNAS
buvęs politinis kalinys
Autoriaus nuotraukos

Susitikimas Širvintose

Spalio 16 d. Širvintose įvyko LPKTS Širvintų sk. sukvietas susitikimas su buvusiais politiniais kaliniais, tremtiniais ir "Varpo" leidėjais. Nedidelėje, bet sauskimšoje salėje susirinko nemažas širvintiškių ir svečių iš Vilniaus būrys. Susitikimą pradėjo klebonas kun. J.Dabravolskas, okupacijos metais padėjęs leisti pogrindžio "Varpą" ir šiandien aktyviai pasisakantis už nepriklausomą ir vieningą Lietuvą. Šioms mintims pritarė ir LLKS nariai J.Parnaruskas, A.Burokas. Tikėtasi plačiau

aptarti šiandieninę padėtį, okupantų represuotų lietuvių likimą ir ateitį, "Varpo" gaires. Tačiau krikdemų lyderis P.Gražulis susitikimą pakreipė kita linkme - pradėjo būsimų rinkimų agitaciją. Didžioji jo kalbos dalis buvo nutaikyta prieš Prezidentą V.Adamkų. O po to pasipylė panegirikos kandidatui į prezidento postą K.Bobeliui. Salėje pasigirdo šurmulyš ir replikos. Nepritarta tokiai agitacinei svečio kalbai. Susirinkusiesiems atrodė, kad norima juos skaldyti, nukreipti prieš LPKTS nutarimus, eiti

prieš deleguotų Seimo narių dr. P.Jakučionio ir A.Stasiškio nuostatas. Todėl daugelis susirinkimo dalyvių skirstėsi prislėgtos nuotaikos.

Rinkimų batalijos dar tik prasideda. Bet reikėtų nepamiršti, kad žengiant euroatlantinės integracijos keliu negalima pernelyg įsisaudrinti, nes integracijos partneriai gerbia tuos, kurie palaiko valdžios stabilumą. Galima propaguoti idėjas, bet nereikia pulti kitų savo suformuluotomis mintimis rinkimų išvakarėse.

Vincas GURSKIS

LGGRT centro Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistento vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Janina Tamulytė (po mirties), partizanė, Ukmergės apskr. Balninkų valsč. Aro būrys 1944-1947 m.

Karolina Tribulaitė, ryšininkė, Panevėžio apskr. Rozalimo valsč. Klevo, Strauso būriai 1944-1945 m.

Ona Turčinskienė-Valentinaitė, ryšininkė, Šiaulių apskr. ir valsč. 1946-1950 m.

Marcelinas Užkurėlis, ryšininkas, Anykščių apskr. ir valsč. 1947-1952 m.

Vitalijus Vaičius (po mirties), partizanas, Rokiškio apskr. Panemunio valsč. Kalpoko būrys 1944-1945 m.

Alfonsas Verpštas, karys, Marijampolė, Vietinė rinktinė 2 kuopa 1944 02 16 - 1944 05 15

Jonas Vilkelis, partizanas, Lazdijų apskr. Veisiejų valsč. Dainavos apyg. 1945-1956 m.

Kazimieras Vitkūnas (po mirties), partizanas, Anykščių apskr. ir valsč. Perkūno būrys 1944-1946 m.

Jonas Zaborskas (po mirties), pasipr. akcijų dalyvis, Biržų apskr. ir valsč. 1944-1945 m.

Vladas Zdrauskas, karys, Vilkaviškis, Vietinė rinktinė 301 batalionas 2 kuopa 1944 02 16 - 1944 05 15

Stasys Zalinkevičius (po mirties), ryšininkas, Pasvalio apskr. ir valsč. 1946-1953 m.

Pranas Žiaunys (po mirties), ryšininkas, Panevėžio apskr. Kupiškio valsč. 1944-1945 m.

Elena Žilėnienė-Skipitytė (po mirties), rėmėja, Radviliškio apskr. ir valsč. 1947-1948 m.

Aleksas Žukas (po mirties), sukilimo dalyvis, Alytaus apskr. Birštono valsč. 1941 06 22-28

* * *

Kostas Bagdžius (po mirties), rėmėjas, Alytaus aps. Daugų valsč. 1944-1950 m.

Ona Česnulevičienė-Dikšaitė, ryšininkė, Alytaus aps. Alovės valsč. Žaibo būrys 1946-1949 m.

Jonas Gelumbickas (po mirties), partizanas, Kretingos aps. Kulių valsč. 1946-1947 m.

Bolis Gerlikas (po mirties), sukilimo dalyvis, Mažeikių aps. Sedos valsč. 1941 06 22-28

Eugenija Gorodeckienė-Mikalaukaitė, rėmėja, Raseinių aps. ir valsč. 1946-1948 m.

Steponas Gudas, karys, Šiau-

liai, Vietinė rinktinė 3 kuopa 1944 02 16 - 1944 05 15

Stefanija Jasiukonienė-Varnaitė, ryšininkė, Ukmergės aps. Siesikų valsč. Šarūno, Tankisto, Vaitelio būriai 1945-1949 m.

Jonas Jurgelevičius (po mirties), pogr. organ. narys, Alytaus aps. Varėnos valsč. pogr. organ. "Prisikėlimas" 1940-1941 m.

Antanas Kalisinskas, ryšininkas, Alytaus aps. ir valsč. 1949-1952 m.

Liudas Kelevišius (po mirties), rėmėjas, Utenos aps. Leliūnų valsč. 1945-1947 m.

Stasys Kibickas, pasipr. akcijų dalyvis, Utenos aps. Kuktiškių valsč. 1945-1946 m.

Stasė Kibickienė-Bartašiuotė (po mirties), rėmėja, Utenos aps. Vyžuonų valsč. 1945-1946 m.

Janina Komkienė-Dainytė, ryšininkė, Rokiškio aps. Obelių valsč. 1946-1952 m.

Stasys Kriaučiūnas (po mirties), rėmėjas, Mažeikių aps. Akmenės valsč. 1945-1946 m.

Marė Kuklierienė-Keturakaitė, rėmėja, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. Spyglio būrys 1944-1952 m.

Petras Kulbis (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Pumpėnų valsč. Žalioji rinktinė 1944-1945 m.

Vytautas Pranciškus Kulbis (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Pumpėnų valsč. Žalioji rinkt. 1944-1945 m.

Juozapas Mačiulis (po mirties), sukilimo dalyvis, Rokiškio aps. Panemunėlio valsč. 1941 06 22-28

Pranas Marcijonas (po mirties), ryšininkas, Rokiškio aps. ir valsč. 1944-1945 m.

Bronislovas Markunas (po mirties), partizanas, Anykščių aps. ir valsč. Vytauto apyg. Liūto rinkt. Aro būrys 1949-1952 m.

Vytautas Antanas Markunas (po mirties), partizanas, Anykščių aps. ir valsč. Vytauto apyg. Liūto rinkt. Aro būrys 1949-1950 m.

Kazys Merkevičius, ryšininkas, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1945-1955 m.

(B.d.)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRT Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. 31 41 57.

Bonifacas Ulevičius

1928-2002

Bonifacas Ulevičiaus gimė Suvalkijoje. Jis – kartos, pergyvenusios okupacijas ir karą, sūnus. Laisvės kovas jis matė ne tik savo akimis, bet ir pats jose dalyvavo, buvo veiklus Adolfo Valentos-Ožio kuopos, veikusios gimtajame Gintautų kaime, Kalvarijos valsčiuje, rėmėjas. Linkęs į techniką jaunuolis jiems ginklus taisydavo, pramokęs batsiuvystės – batus. Gedimino tėvūnijos vadas Algimantas Rutkauskas-Miškinis, nujausdamas tragišką rezistencinės kovos likimą, paliko saugoti partizaninius dokumentus B.Ulevičiui ir jo patėviui Juozui Mitrikičiui. Jiedu užmūrijo archyvą drėbto molio tvarto sienoje. Patėviui mirus, paslaptį saugojo Bonifacas ir jo motina.

Vėliau B.Ulevičius baigė mokslus, įgijo inžinieriaus mechaniko specialybę. Visą gyvenimą buvo darbštus, sąžiningas ir pareigingas žmogus, nebijojo būti lietuvis, šeimoje puoselėjo lietuviybę, demokratines ir

krikščioniškąsias vertybes.

Prasidėjęs Atgimimas Bonifacą įsuko į istorijos tyrimų verpetą. Pradėjęs bendradarbiauti su "Tremtinio" klubo istorijos grupe jis buvo vienas iš veikliausių Taurų apygardos istorijos tyrinėtojų, per daugiau kaip dvylika metų sukaupe tiek žinių, kad užtektų keliems storiems tomams. Kiekviename "Laisvės kovų archyvo" žurnalo numeryje surasime mokslinio bendradarbio B.Ulevičiaus parašytų straipsnių, parengtų partizanų dokumentų bei prisiminimų. Šimtai iš užmaršties ištrauktų partizanų pavardžių, įamžintų informacinėse rodyklėse spaudoje ir akmens paminkluose – kruopštumas ir sąžiningumas buvo jo profesionalumo požymis. "Nenoriu, kad ateities istorikai vadintų mane melagiu", – sakė B.Ulevičius.

Pradėjęs dirbti "Laisvės kovų archyvo" redakcijoje daug metų nuolat važinėjo iš Kauno į Vilnių, buvusiam KGB archyve perskaitė tūk-

Pro memoria

stančius bylų, tikrino, tikslino datas, charakteristikas, ieškojo ir rėmėsi liudininkų prisiminimais.

B.Ulevičius žinojo, kad pasipriešinimo istorija – nepaprastai didelis, kruopštus darbas, bet jis norėjo, kad šią istoriją perskaitytų dar esantys gyvi tų kovų dalyviai. B.Ulevičius – vienas iš knygos "Lietuvos partizanai 1944-1953 m." ir naujosios "Lietuviškosios enciklopedijos" autorių.

Buvo kuklus, taupus žodžių, ypatingos kultūros ir takto žmogus, pasiaukojęs lietuviybei. Toks ir išliks jį pažinojusių širdyse.

Bendradarbiai

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Elena Giedrikienė 1896-2002

Išėjo Amžinybėn senolė, gyvenusi trijuose šimtmečiuose, pergyvenusi du pasaulinius karus, ištvėrusi Sibiro tremtį.

Velionė gimė Panevėžio r., Smilgių valsč. Ištekėjusi ūkininkavo. Išaugino tris vaikus. 1948 m. su šeima ištrema į Krasnojarsko kr., Partizanskij r., Minos gyv. Tremtyje palaidojo vyrą.

Liūdime drauge su šeima ir artimaisiais.

LPKTB Telšių skyrius

Stasys Varatinskas 1908-2002

Gimė Plastakiškių k., Zarasų r., gausioje ūkininko šeimoje, iki tremties dirbo savo ūkyje. 1949 m. ištremtas su šeima į Irkutsko sr., ten vedė tremtinę. 1958 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Dusetose, Zarasų r. Dirbo statybose. Užaugino dukrą ir sūnų. Buvo LPKTS Dusetų sk. narys.

Palaidotas Dusetų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Dusetų skyrius

Stefanija Sakalauskaitė- Butėnienė 1925-2002

Gimė Biržų aps., Radviliškio Nemunėlyje, ūkininko šeimoje. 1945 m. baigė Rokiškio mergaičių gimnaziją ir tais pačiais metais areštuota už pagrindinę veiklą, ištrema į Archangelsko sr., kur nuteista kalėti 8 m. 1948 m. ištrema ir visa jos šeima. Nuo 1951 m. gyveno tremtyje, Krasnojarsko kr. Sukūrė šeimą su politiniu kaliniu ir tremtiniu Jonu Butėnu. Išaugino 3 vaikus. 1966 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kaišiadoryse.

Palaidotas Kaišiadorių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vyrą ir vaikus.

LPKTS Kaišiadorių skyrius

Steponas Minelga 1923-2002

Gimė Kauno aps., Čekiškės valsč., Eikščių k., ūkininko šeimoje. 1946 m. už antisovietinę veiklą areštuotas. Nuteistas 10 m. lagerių, 5 m. tremties. Kalėjo Vorkutos, vėliau Karagandos, Rudniko lageriuose. 1956 m. išėjo į laisvę, vedė politinę kalinę. 1957 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno savo tėviškėje. Nuo 1990 m. – LPKTS Vilkių sk. narys.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir gimines.

LPKTS Vilkių skyrius

Vaclovas Raudonius 1926-2002

Gimė Tauragės aps., Šilalės r., Žašinių k., ūkininko šeimoje. 1948 05 22 su tėvais ir seserimi ištremtas į Irkutsko sr., Zimos r., Centr. Chazano gyv. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Vedė tremtinę Albiną. Užaugino sūnų ir dukrą. Iki pensijos dirbo "Švyturio" alaus darykloje vairuotoju.

Palaidotas Lėbartų kapinėse, Klaipėdoje.

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Klaipėdos skyrius

Dėmesio

Priimami vardiniai akmenys iš norinčiųjų įamžinti tremtinių, politinių kalinių, Laisvės kovų dalyvių atminimą Klaipėdos memoriale, prie Tautos kančios paminklo, S.Daukanto gatvėje. LPKTS Klaipėdos sk., Liepų g. 3. Tel. (8-46) 493476 arba 410470.

Iškylus paminklas

Anykščiuose, Antano Baranausko aikštėje, neseniai suspindo iškylus paminklas Laisvei. Autorius - Vladas Vildžiūnas. Paminklą atidengiant dalyvavo Prezidentas V.Adamkus, Panevėžio vyskupijos vyskupas J.Kauneckas, Pasaulio anykštėnų bendrijos pirmininkas A.Tyla ir kiti svečiai. Kalbą paminklo atidengimo iškilmėse pasakė Anykščių meras D.Gudelis. Anykštėnai ir miesto svečiai gėrėsis gražiu miestą puošiančiu meno kūriniu.

Zenono ŠIAUČIULIO tekstas ir nuotr.

Skelbimai

Lapkričio 3 d. 14 val. kviečiame į **Petrašiūnų kapines, prie tremtinių Memorialo, paminėti mirusių ir negrįžusių į tėvynę Lietuvos partizanų, politinių kalinių ir tremtinių.**

LPKTS Kauno sk. taryba

Lapkričio 3 d. (sekmadienį) 18 val. **Klaipėdos Kristaus Karaliaus bažnyčioje (Bokštų g. 10) bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius Lietuvos Laisvės kovotojus, buvusius politinius kalinius ir tremtinius.** Po šv. Mišių koncertas Jų pagerbimui - skambės gedulinga lietuvių kompozitorių muzika.

Kviečiame dalyvauti.

LPKTS Klaipėdos sk. taryba

Lapkričio 10 d. (sekmadienį) 11 val. **Tauragės apskrities salėje (Vasario 16-osios g. 6) įvyks LPKTS Tauragės skyriaus ataskaitinis susirinkimas ir naujos tarybos rinkimai.** Taip pat knygos "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas. Vilniaus tribunolo nuosprendis" pristatymas (bus galima ir nusipirkti). Dalyvaus LPKTS vadovai, bus aptariami rinkimų bei kiti klausimai, vyks diskusijos. Prašome turėti LPKTS nario (Tauragėje išduotą) pažymėjimą.

Registracija 10 val.

Kviečiame dalyvauti visus LPKTS narius.

LPKTS Tauragės skyriaus taryba